

**ATLASELE LINGVISTICE ROMÂNEȘTI
DIN PERSPECTIVĂ SOCIO- ȘI PRAGMALINGVISTICĂ
ROMANIAN LINGUISTIC ATLASES FROM THE SOCIOLINGUISTIC
AND PRAGMATIC PERSPECTIVE**

C.S. III dr. Rozalia COLCIAR
Academia Română / Institutul de Lingvistică
și Istorie Literară, „Sextil Pușcariu” din Cluj-Napoca

***Abstract:** The study, based on the Romanian linguistic atlases, presents some aspects regarding the speakers reactions to the language facts, expressions of an active and conscious attitude. The paper follows linguistic phenomenon such as hesitations, corrections and meta-linguistic commentaries. This facts reflect the subjectivity of the language. The author consider that dialectal facts must be approached also from the pragmatic and sociolinguistic perspective.*

***Keywords:** linguistic atlases, speakers reactions, hesitations, corrections, meta-linguistic commentaries, pragmatic perspective, sociolinguistic perspective.*

SURSE

ALR I/I – *Atlasul lingvistic român*, publicat de Muzeul Limbei Române din Cluj, sub conducerea lui Sextil Pușcariu. Partea I, vol. I, de Sever Pop, Cluj, 1938.

ALR II/I - *Atlasul lingvistic român*, publicat de Muzeul Limbei Române din Cluj, sub conducerea lui Sextil Pușcariu. Partea II, vol. I, de Emil Petrovici, Sibiu-Leipzig, 1940.

ALRR-Transilvania – *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Transilvania*, vol. I-IV, de Grigore Rusu, Viorel Bidian, Dumitru Loșonți, București, Editura Academiei Române, 1992-2006.

ALRR-Transilvania. *Date - Atlasul lingvistic român pe regiuni. Transilvania. Date despre localități și informatori*, București, Editura Academiei Române, 1992.

Chestionarul Noului Atlas lingvistic român, întocmit, sub conducerea lui Emil Petrovici și B. Cazacu, de Teofil Teaha, Ion Ionică, Valeriu Rusu, Petre Neiescu, Grigore Rusu și Ionel Stan, în „Fonetică și dialectologie”, V, București, 1963.

BIBLIOGRAFIE

- BALDINGER, Kurt, *Conclusions*, în vol. *Les dialectes romansen France à la lumière des Atlas régionaux (Strasbourg, 24-28 mai 1971)*, Paris, 1973, p. 473-477.
- CAZACU, Boris, *Sur la réaction du sujet parlant par rapport au fait linguistique*, în *Mélanges linguistiques, publiés à l'occasion du VIIIe Congrès international des linguistes à Oslo, du 5 au 9 août 1957 (Mélanges Oslo...)*, București, 1957, p. 189-199.
- COLCIAR, Rozalia, *Dialectologie și pragmatică. Studii de pragmalingvistică a textului dialectal*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2018.
- COȘERIU, Eugen, *Filozofia limbajului*, în *Prelegeri și conferințe (1992-1993)*, supliment la „Anuar de lingvistică și istorie literară” (ALIL), t. XXXIII, 1992-1993, A. Lingvistică, Iași, p. 7-26.
- COȘERIU, Eugen, *Lingvistica din perspectivă spațială și antropologică. Trei studii*, cu o prefață de Silviu Berejan și un punct de vedere editorial de Stelian Dumistrăcel, Chișinău, Editura „Știința”, 1994.
- DUMISTRĂCEL, Stelian, Doina Hreapcă, Ion-Horia Bîrleanu, *Ancheta dialectală ca formă de comunicare*, Iași, Editura Academiei Române, 1997.
- FAICIUC, Ioan, *Comentarii ale informatorilor privind variația dialectală. Note pe baza NALR-Banat*, în „Anuar de lingvistică și istorie literară” (ALIL). A. Lingvistică, t. XXX, 1985, Iași, p. 43-51.
- GRICE, H. P., *Logic and conversation*, în vol. P. Cole & J. L. Morgan (eds.), *Syntax and Semantics 3: Speech Acts*, New York, Academic Press, p. 41-58.
- HOENIGSWALD, Henry M., *A proposal for the Study of Folk-Linguistics*, în *Sociolinguistics. Proceedings of the UCLA Sociolinguistics Conference*, The Hague-Paris, 1966, p. 16-26.
- IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana, *Conversația: structuri și strategii*, București, Editura ALL, 1995.
- JABERG, Karl, Jakob Jud, *Der Sprachatlas als Forschungsinstrument. Kritische Grundlegung und Einführung in den Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz*, Halle (Saale), 1928.
- MANU MAGDA, Margareta, *Elemente de pragmalingvistică a românei vorbite regional*, București, Editura Dual Tech, 2003.
- MANU MAGDA, Margareta, *Elemente de dialectologie perceptivă în spațiul lingvistic românesc*, în vol. *Lucrările celui de-Al XVII-lea Simpozion Internațional de Dialectologie (Cluj-Napoca, 8-9 septembrie 2016)*, Veronica Ana Vlasin, Dumitru Loșonți, Nicolae Mocanu (eds.), Cluj-Napoca, Editurile Argonaut și Scriptor, 2018, p. 170-191.

- MÉLANGES OSLO... -*Mélanges linguistiques, publiés à l'occasion du VIIIe Congrès international des linguistes à Oslo, du 5 au 9 août 1957 (Mélanges Oslo...)*, București, 1957.
- MOESCHLER, Jacques, Anne Reboul, *Dicționar enciclopedic de pragmatică*, Cluj-Napoca, Editura Echinox, 1999.
- PETROVICI, Emil, *Atlasul lingvistic român. II. Introducere*, redactori: Doina Grecu, I. Mării, Rodica Orza; coordonator: I. Mării, Cluj-Napoca, 1988.
- POP, Sever, *Buts et méthodes des enquêtes dialectales*. Extrait des „Mélanges de l'École Roumaine en France”, II-e partie 1926, Paris, Librairie J. Gamber, 1927.
- PRESTON, Dennis R.(ed.), *Handbook of perceptual dialectology*, volume I, Amsterdam-Philadelphia, John Benjamins, 1999.
- PUȘCARIU, Sextil, *Din perspectiva Dicționarului. III. Despre legile fonetice*, în „Dacoromania”, II, Cluj, 1922, p. 19-84.
- PUȘCARIU, Sextil, *Pe marginea cărților*, în „Dacoromania”, IX, Cluj, 1936-1938, p. 403-446.
- PUȘCARIU, Sextil, *Limba română, vol. I: Privire generală*, București, Editura Minerva, 1976, p. 15 (București, Fundația pentru literatură și artă, 1940).
- SALA, Marius, *Remarques sur laréaction des sujets enquêtés pour l'«Atlas Linguistique Roumain»*, în *Mélanges linguistiques, publiés à l'occasion du VIIIe Congrès international des linguistes à Oslo, du 5 au 9 août 1957 (Mélanges Oslo...)*, București, 1957, p. 189-199.
- TEAHA, Teofil, *Un problème de métalinguistique: la réaction du sujet parlant dans le processus de la communication*, în *Actes du Xe Congrès international des linguistes. Bucarest, 28 août-2 septembre 1967*, II, 1970, Editura Academiei RSR, p. 41-48.
- VULPE, Magdalena, *Comentariimetalingvisticeîntextele dialectale, înOperalingvistică I. Dialectal. Popular. Vorbit*, Cluj-Napoca, EdituraClusium, (1970) 2004, p. 419-423.

ABREVIERI

- chest. = chestiune
 h. = hartă
 pș. = planșă
 MN = material necartografiat
 pct. = punct (de anchetă)
 voc. = vocativ
 R = recent
 V = vechi
 B = bătrâni